

شریعت

ورځپاڼه

د افغانستان اسلامي امارت مرکزي نشراتي ارگان

د بهرنیو چارو وزیر عمان ته تللی

اسلامي امارت له بيا واکمنېدو وروسته، عمان له افغانستان سره د اړیکو د پراخولو لپاره نرمة پالیسی خپله کړې او د افغانستان په سیاسي، اقتصادي او بشري وضعیت یې نظر ساتلی دی.

ویاند حافظ ضیاء احمد تکل وایي، ټاکل شوې چې د دې سفر په لړ کې به د یاد هېواد له چارواکو سره د لیدنو سربېره د دواړو هېوادونو پر سیاسي او اقتصادي اړیکو هم خبرې وشي. یاده دې وي چې د

د بهرنیو چارو وزارت سرپرست مولوي امیرخان متقي د عمان سلطنت د بهرنیو چارو وزیر بدر بن حمد البوسعیدی په بلنه یاد هېواد ته تللی دی. د افغانستان د بهرنیو چارو وزارت مرستیال

نشست بزرگ ولسوالان و شاروالی

مزار شریف برگزار شد

به مسئولان شهر مزار شریف است. ملا محمد یوسف وفا، والی بلخ در این جلسه با اشاره به مسئولیت‌های حکومت گفته که نخستین مسئولیت تأمین امنیت سر‌تاسری بوده و تأکید کرده که در این راستا باید تلاش‌های شبانه‌روزی نیاز است. والی بلخ خواستار جلوگیری از فروش، قاچاق

ص ۲

گاوندیو هېوادو ته وړل شوي پوځي تجهیزات د افغانانو حق دی

د امریکا پخواني ولسمشر دونالد ټرمپ ادعا وکړه چې دا تجهیزات د امریکا دي او له اسلامي امارته یې وغوښتل چې باید دوی ته وسپارل شي؛ خو د پخواني نظام یو شمېر پوځي چارواکو د ټرمپ دغې غوښتنې ته توند غبرگون وښود او ویی ویل، چې دا وسلې د افغانستان ملي شتمني ده.

د پخواني پوځ جنرال شعور گل پښتون د یوې غونډې پر مهال وویل چې دا تجهیزات د افغانانو مسلم حق دی، او گاوندیي هېوادونه دې دغه تجهیزات بېرته د افغانستان حاکم نظام ته وسپاري. هغه وویل: «امریکا زموږ د پخوانیو نظامونو وسلې د دي دي آر او ډایاک پروگرامونو له لارې له منځه یوړې ۳مخ

د پخواني حکومت د پرځېدو پر مهال دغه هېوادونو ته لېږل شوي وو. خو ورځې وړاندې

بې وړ وسپاري. دا تجهیزات، چې جنگي الوتکې، وسلې او نور مهبات په کې شامل دي،

وړل شوي پوځي تجهیزات د افغانانو ملکیت بولي او له دغو هېوادونو غواړي چې بېرته

د افغانستان پخواني نظامي چارواکي، افسران او عام خلک ازبیکستان او تاجیکستان ته

له تاشکند سره د وسپنې پټلۍ د پراختیا په تړاو بحثونه شوي

د ټولگڼو چارو وزارت وایي، تېره اوونۍ د یاد وزارت تخنیکي پلاوي ازبیکستان ته د حیرتان بندر اړوند د ریلی همکاريو د پراختیا په موخه سفر وکړ. سرچینه زیاتوي، چې دې تخنیکي پلاوي د ازبیکستان هېواد د وسپنې پټلۍ ادارې سره روښانه او بریالي مذاکرات ترسره کړل، چې د دوه اړخیزو همکاريو په پایله کې د حیرتان د وسپنیزې کرښې د گټې اخیستو قرارداد په غځولو هوکړه وشوه.

کندهار کې یو کوچنی بند گټې اخیستو ته سپارل شوی

د کندهار د کرنې، اوبو لگولو او مالدارۍ ریاست وایي، چې د نېش ولسوالۍ په «کنده» سیمه کې د ۲۶ میلیونه افغانیو په لگښت د اوبو یو کوچنی بند گټې اخیستو ته وسپارل شو. د مسئولینو په خبره دغه بند ۲۰۰ متره اوږدوالی، ۲ متره سور او تر۶ متره زیات لوړوالی لري، چې د کرنې، اوبو لگولو او مالدارۍ وزارت له بودجې څخه د پنځو میاشتو په موده کې جوړ شوی دی.

هرات کې خوگانو د زعفرانو کښتونه ویجاړ کړي

شاوخوازر جریبه د زعفرانو کښتونو او نورو کرنیز محصولاتو ته په جدي ډول زیان رسولې دی. د هرات د کرنې، اوبو لگولو او مالدارۍ ریاست مسئولین وایي، د خوگانو له یرغله به د زعفرانو کښتونو ساتنې په برخه کې اړین کامونه پورته کړي.

د هرات په زنده جان ولسوالۍ کې کروندگر وایي، خوگانو یې د زعفرانو سلگونه جریبه کښتونه ویجاړ کړي دي. د دوی په خبره، دغه خوگان د شپې لخوا د زعفرانو کښتونو ته ورځي او پراخ مالي زیانونه یې وړ اړولی دي. د کروندگرو په خبره، وحشي خوگانو

پکتیکا کې د ۳۰۰ اړمنو کورنیو لاسنیوی شوی

کړې ده. د افغاني سرې میاشتي د سوېل ختیځ سیمه ییز زون مسئول ویلي چې دا مرستې پر هغو بېوزلو وېشل شوې چې پخوا یې سروې ترسره شوې وه. په یاده مرسته کې هرې کورنۍ ته ۵۰ کیلو اوږه، ۲ یوه کڅوړه غذایی توکي، ۳ یو کارتن د کالو مینځلو پوډر، ۴ کارتنه کاغذي دسمال، ۵ یوه بسته پمپر، پنځه کیلو بوږه، ۷ د پوښاک لباس او ۸ د لوښو وینځلو شامپو شاملې دي. یاده دې شي چې سرې میاشتي تر دې دمخه هم په بېلابېلو ولایتونو کې د بېوزلو لاسنیوی کړی دی.

د افغاني سرې میاشتي د سوېل ختیځ سیمه ییز زون اړوند پکتیکا ولایت ډیله ولسوالۍ

غور کې ترافیکي پېښې ۴ تنو ته مرگ ژوبله اړولې

د غور د امنې قومندانۍ د رسنیو دفتر د یوې خبرپاڼې په خپرولو سره ویلي، فېروزکوه ښار کې د ترافیکي پېښې له امله دوو کسانو ژوند بایللی او دوه نور ټپیان شوي. خبرپاڼه کې ویل شوي چې دغه پېښه تېره شپه بجې د فېروزکوه ښار «پوزلیج» سیمه کې شوې ده. د پېښې درامنځ ته کېدو څرنګوالي په اړه څه نه دي ویل شوي، خو لامل یې د موټر چلونکي بې احتیاطي ښوول شوی.

هلمند کې د قاچاقي توکو مخنیوی

شوی

ښس موټرونه نیولي دي. نیول شویو توکو کې ۵۳۵۲۰ کیلوګرامه مس، لس ټنه توکر، ۵۰ بورۍ د کوکنارو تخم، یوه پایه ستیلاټ ټیلیفون او گڼ نورو توکي چې گاوندې هېواد ته قاچاقېدل نیولي دي. یاده دې شي چې هلمند کې تر پخوا هم گڼ قاچاقي توکي نیول شوي وو.

د ۲۱۵ عزم قول اردو د اووم نمبر سرحدي محمدي لواء مجاهدینو د هلمند د خانشین ولسوالۍ د خواجه علي سیمه کې له بېلا بېلو توکو بار دوه

هdfمند ژوند

صابر جان محمـل
 <div></div>

انسان د الله تعالى په مخلوق کې تر نورو مخلوقاتو غوره بللی شوی او الله تعالى انعامات هم پری لورولي، نطق، عقل او علم هغه څه دي چې الله تعالى يوازې انسان ته ورکړي څرنگه چې د انسان دغه ۲ واړه صفات د الله تعالى په نعمتونو کې پر انسان ځانگړي انعامات دي همدغسې انسان د دغه ځانگړو انعاماتو په سبب تر نورو مخلوقاتو زيات مسؤليت پرغاړه لري.څرنگه چې پر انسان د الله تعالى انعامات ځانگړي دي همدغسې د انسان ژوند هم بايد له نورو حيواناتو ځانگړی وي، ټولنيز ژوند د رزق لټون او د اولاد پالنه او روزنه د انسان ځانگړتياوي نه دي ځکه ځينې حيوانات هم ټولنيز ژوند لري، د الله تعالى پر ځمکه خپل رزق لټوي او د خپلو اولادونو کفالت او روزنه کوي مرغان خپلو اولادونو ته الوت وربښي او ځينې نور حيوانات اولادونو ته له وحشي ژويو څخه د ساتنې او نجات تکتيکونه او منډې وربښي.که ټولنيز ژوند دی، که د ځان او اولاد تغذيه ده او که د اولادونو پال دي دا په مخلوق کې د انسان ځانگړنه نه بلکې له نور مخلوق سره د انسان گډ مشترکات دي.هغه څه چې انسان له نور مخلوق څخه بيلوي هغه هدفمند ژوند دی.الله تعالى چې انسان ته پر نورو مخلوقاتو بهتري ورکړې هغه يې د انسان د هغو اعمالو په سبب ورکړي د کومو اعمالو او مقاصدو لپاره چې انسان خلق شوی. په قرآن کريم کې داسې اياتونه هم شته چې هغو انسانانو ته د حيواناتو ناپوهانو جاهلانو خطاب شوی کوم چې د الله جل جلاله د اوامرو نافرماني کوي، له پورتنيو وعدينو څخه معلومېږي چې کامل انسان هغه دی چې ژوند يې د يو خاص مقصد او هدف لپاره او تگلاره يې د الهي اصولو له مخې وي.

د انسان د ژوند هدف څه دی؟

الله تعالي په قرآن کريم کې فرمايي،

ژباړه : او ما نه دي پيداکړي پريان او انسانان مگر د عبادت لپاره .

دلته د انسان او د پيري د ژوند مقصد او هدف ظاهر شو چې انسان او پيړی د الله تعالی د عبادت لپاره پيدا شوي کله چې الله تعالی د انسان او د جنباتو لپاره د ژوند مقصد په نښه کوي همدغه وظیفه او عمل د انسان صفت بلل کېږي د همدې صفت په سبب انسان له نورو حيواناتوبېلېږي.

کله چې انسان او پيري ته هدف او د ژوند مقصد درب العالمين ذات عبادت ټاکل کېږي نو لازمه ده چې لومړی د الله تعالی عبادت وپېژنو د الله تعالی عبادت څه ته ويل کېږي؟مفسرينو دعبادت بېلا بېل تعريفونه کړي چې مقصد د ټولو يو دی عبادت د الله تعالي د معرفت په معنی عبادت له الله تعالی څخه د خوف په معنی عبادت د الهي اوامرو پر ځای کول او له نواهي وو څخه د اجتناب په معنی او يا هم د الله تعالي د رضا د حاصلولو په معنی ابن قيم رحمه الله د عبادت د تفسير په اړه فرمايي چې د الله جل جلاله د رضا لټون او له هغه څخه ويره او مغفرت غوښتل عبادت بلل کېږي.د بخاري شريف حديث دی چسې عملونه په نيتونو سره دي، يعنې د اعمالو نتيجه يا عواقب د انسان په نيت پورې اړه لري که چېرې د خبر په کار کې د انسان هدف د الله تعالی رضا وي نو الله تعالی به خپله رضا ور نصيب کړي. په پورتنې صفت کې انسان او پيړی دواړه شريکان دي اوس د انسان يو بل مسؤليت ذکر کوو چې د هغه مسؤليت په اساس انسان له جن څخه ځانگړی کېږي او هغه مسؤليت دی د ځمکې خلافت، الله تعالی ځمکې ته ۱۲۴ زره زيات کم پيغمبران خپل استازي رالېږلي چې ټول يې انسانان دي او د يوه ايت په مفهوم کې الله تعالی انسان د ځمکې خليفه ياد کړی دی په پيريانو کې هيڅ کوم نبي نه دی رالېږل شوی. د خلافت په مسؤليت سره انسان ته يو بل مهم مسؤليت ور له غاړې کېږي چې دا مسؤليت له پريانو څخه هم انسان ځانگړی کوي.

هغه انسان چې د الله تعالی د بنده گي او د ځمکې د خلافت په څېر درانه پټي يې په سر وي بيا به څنگه او ولې خپل قيمتي وخت او مهلت يې هدفه تيروي؟

هدف د ژوند هغه شاخيزونو يا مقاصدو ته ويل کېږي چې انسان يې د حصول په لټه کې وي.مؤمن مسلمان لره په کار ده چې د ځان لپاره لوړ اهداف وټاکي داسې اهداف چې د ځان اخروي او دننوي گټې يې په کې نغښتي وي او دين هېواد او ملت ته يې خبر په کې رسېږي.نيت: اهدافو ته د رسيدو مقصد يې بايد د الله تعالی رضا وي.که زده کړه ده، که د دين خدمت دی که د ملت خدمت که د حلال رزق گټل او که له نورې نړۍ سره په قدرت ، ثروت او پرمختگ کې سيالي ده دا هر څه تر نيتونو پورې اړه لري که چېرې نيت صادقانه د الله تعالی رضا وگرځول شي او د شريعت له اصولو سره سم هدف ته د رسېدو لار تعقيب شي ښه هدف او لار بلل کېږي.د انساني ژوند بنسټ پر هدف ولاړ دی او هدف لرل د بريا لپاره مهم اصل دی. که ژوند بې هدفه وي، انسان نه يوازې خپل وخت ضايع کوي، بلکې د خپل استعداد او وړتياوو څخه هم سمه گټه نه شي اخيستلای.

د هدفمند ژوند څو مهمې گټې په لاندیني ډول ذکر کوو.

۱- هدف انسان ته يو ټاکلی مسير ورکوي، چې له بې‌لارېټوب، انحراف او له سرگردانۍ څخه يې ژغوري.

۲- هدف لرونکی انسان خپل وخت نه ضايع کوي، بلکې هر ساعت د خپلو موخو د ترلاسه کولو لپاره کاروي.

۳- کله چې انسان خپل هدفونه ترلاسه کړي، د ځان پر وړتياوو باور پيدا کوي او لا ډېر پرمختگ ته هڅېږي.

۴- هدف لرونکی انسان د ناهيلۍ او بې‌معنی ژوند احساس نه کوي، بلکې د پرمختگ او لاسته راوړنو په لټه کې وي او په دې سره روحي سکون هم تر لاسه کوي.

۵- هدف انسان ته د تفکر او نوښت توان ورکوي او د ستونزو لپاره نوي حل لارې پيدا کړي.

هدف د انسان د پرمختگ اساسي اهلل دی او هدفمند ژوند انسان ته خوشحالي، ثبات او لاسته راوړنې ورکوي. بې‌هدفه ژوند نه يوازې د فرد لپاره زيان لري، بلکې ټولني ته هم تاوان رسوي، نو هر انسان بايد د خپل ژوند لپاره واضح هدف وټاکي، پري تمرکز وکړي او د لاسته راوړلو لپاره هڅه وکړي.«هدف لرل د بريا لومړنی شرط دی او بې‌هدفه ژوند د فرصتونو د ضايع کېدو سبب گرځي.

شريعت

بيعت او اطاعت

خالق يار احمدزی

با: افراډي بيعت:

افراډي بيعت ته هم يو حديث ذکر کوو:

يعنې رسول الله ﷺ له حضرت علي رضی الله عنه څخه د لا اله الا الله ويلو بيعت واخيست او طريقه يې داسې ور ته وښودله چې سترگې پټې کړه لومړی يې زه درې ځلي وایم او بيا يې ته ووايه نو همداسې يې وکړل.زموږ مشاېخ هم له خپلو مريدانو څخه په دې توگه بيعت اخلي او له گناهونو څخه د نصوحا توبې پر ايستلو، د توحيد کلمې د ذکر، د بښنې غوښتنې پر دعاگانو او... لارښوونې ورته کوي او بيا ترې د تل لپاره دا بيعت اخلي چې د الله تعالی له نافرمانۍ به ځان ساتي.

۴- د جهاد بيعت: هغه بيعت چې صحابه کرامو له رسول الله ص سره کاوه چې د ژوند تر آخري سلگۍ به يې ترڅنگ ولاړ او د کفارو او مشرکينو پسر وړاندې به جنگېږي.

د خليفه يا امير ټاکلو لپاره بيعت په دوه ډوله راغلی دی
۱- ځانگړی بيعت: چې د مشرانو او د خلکو د استازو له خوا تر سره شي.

۲- عام بيعت: چې ټول ملت په کې برخه واخلي او له خپل مشر سره يا په لاس يا هم بالواسطه بيعت کوي.
نو د امير ټاکلو ټوله پروسه هغه مهال شفافه کيدای شي چې د هوښيارو، علماؤ او د اهل الرأی خلکو په هر اړخيزو مشورو سره يو څوک د هغه ټول اهليت او وړتيا ته په کتو سره انتخاب او ټاکل شي.

نو له همدې امله بيا دغه ډول بيعت کې ژوند کول هم خوند لري هم له ثوابونو سره مل وي.

رسول الله ص فرمايي: (عن ابي هريرة رض قال رسول

الله ص اذا كانت امراءکم خيارکم و اغنياءکم سمعاءکم و امورکم شوری بينکم فظهورالارض خير لکم من بطنها، رواه الترمذی)
کله چې ستاسې واکمنان ستاسې له ښو خلکو وي ، ستاسې شتمن خلک سخيان وي او ستاسې کارونه د مشورې پر اساس مخته ځي؛ نو د ځمکې مخ تاسو ته د ځمکې له کېدې نه بهتر دی.

علامه ابن قدامه رح فرمايي: د چا په حکومت او بيعت چې مسلمانان اتفاق وکړي؛ نو د هغه حکومت ثابت او له هغه سره کومک واجب دی.

کله چې محمد ص وفات شو نو د خپل ځايناستي په توگه يې کوم کس ونه ټاکه او د امارت يا خليفه ټاکنې چاره يې د صحابه کرامو خپلمنځي انتخاب ته پرېښوده؛ د دغه ستر شخصيت تر وفات وروسته مسلمانان په ثقيفه بني ساعده کې سره غوند شول، انصارو او مهاجرو په خپل منځ کې پراخې مشورې وکړې او بالاخره له څو تنسو پرته، ټولو په اتفاق سره د ابوبکر صديق رض پر خلافت سلا شول.

بخاري شريف وايي چې (فبايعه الناس) خلکو ورسره بيعت وکړ او ابوبکر يې خپل مشر وټاکه

د بيعت څرنگوالی:

الموسوعة الفقهية په ۹جلد او ۲۷۸ص کې ليکي : هر يو بيعت کونکی بايد هغه چا ته په خطاب کې ووايي چې د خلافت بيعت ورسره کېږي ((موږ له تاسره په دې شرط بيعت کوو چې عدل او انصاف به قائمې او د امامت په ټولو شرعي وجايو به عمل کوي))

لاس په لاس کې کېښودل ضرور نه دي، اگرکه بيعت د رسول الله او خلفاء راشدينو په وخت کې لاس په لاس کېده، همدا راز د حضرت ابوبکر صديق رضی الله عنه سره د بيعت پر مهال حضرت عمر فاروق رضی الله

د کب ۲۰ مه ۱۴۰۳ هـ ش

عنه د مسلمانانو تر منځ په اختلاف ووېرېده، ورته وويل : اې ابوبکره لاس راکړه، هغه لاس ورکړ، ده بيعت ور سره وکړ، له هغه وروسته مهاجرينو بيعت وکړ، بيا انصارو بيعت وکړ.

د بيعت د ماتېدو سزا:

ژباړه: حضرت ابوهريره رضی الله عنه ويلي : رسول الله صلى الله عليه وسلم وفرمايل : الله جل جلاله به د قيامت په ورځ له درېيو کسانو سره هېڅ خبرې ونه کړي او نه به يې گناه وښيي ، بلکې د دوی لپاره سخت عذاب تيار شوی ، يو له دوی څخه هغه انسان دی چې د دننوي گټو ترلاسه کولو په غرض له امام سره بيعت وکړي، که هغه گټې ورته رسېدې ، نو په بيعت وفا کوي او که په نظر کې نيول شوې گټې نه ورته رسېدې نو وفانه کوي . رواه البخاری

همدا راز په يوه بل حديث کې د بيعت ماتول له شرک وروسته ستر غدر او لويه گناه بلل شوې ده.

ژباړه : د حضرت نافع له حضرت عبدالله بن عمر رضی الله عنهم څخه روايت دی ، هغه وويل : ما له رسول الله صلى الله عليه وسلم واورېدل هغه وفرمايل : د قيامت په ورځ به د غدر بيروغونه (لوڅې) ودرول شي ، وبه ويل شي دا د فلان غندر دی ، په تحقيق له الله سره ترشرک وروسته له ټولو، لوی غدر به د هغه چا وښودل شي ، چې يوځل د الله او د هغه د رسول په لاره د چا سره بيعت وکړي ، بيا هغه بيعت بېرته مات کړي.

اطاعت:

اطاعت د حکومتونو، خوځښتونو او ټولنې لپاره د بریا رمز دی

موږ که تاريخي پاڼې واورو، يا تر سترگو لاندې لنډ تېر وخت ته کتنه وکړو، څرگنده به شي، چې د برياوو يواځنی رمز چې ټولني، بهيرونه، ډلې او خوځښتونه او آن حکومتونه يې له برکته د بریا تر پولو رسېدلي، هغه اطاعت (منل) وه او هغه مهال لوی نظامونه نړېدلي کله چې د اطاعت ماده په کې له منځه تللې ده .

اسلامي نظامونه عموماً داسې دي چې ټيټ پوري يې د مشروع اطاعت او لوړ پوري يې په ترحم، شفقت او مشورو مخته ځي.

کله چې د ښوي دور غزواتو ته کتنه وشي او تر هغه وروسته د واکمنو مسلمانو مشرانو د برياوو رموز وڅېړل شي، څرگندېږي چې د نورو لاملونو ترڅنگ يې د بریا يو مهم عامل د اطاعت په زيوړ سېنالېټ ؤ.

خو اطاعت لکه څنگه چې رسول الله ص ويلي چې: «انما الطاعة في المعروف» يواځې په مشروع او روا (جاړزو) چارو کې دی، که سر لښکر يا کوم بل مؤظف مشر د منکراتو د اقامې امر کاؤ، نو هغه مهال ترې سرغړونه هم مهم اصل بلل شوي ده.

دا چې په اسلام کې روند اطاعت نشته، له همدې امله اړينه ده چې مشر خپل حکمونه په روښانه توگه خپل رعيت ته بيان او له اهميت يې ښه واقف کړي ځکه چې له رانده اطاعت څخه د رضايټ او خبريدو اطاعت بهتر او افضل ده .

يسوه روايت کې راځي چې د رسول الله صلى الله عليه وسلم يوه صحابي خپلو تر لاس لاندې ملگرو ته اور بل کړ او له هغوی بې وغوښتل چې ځانونه ور وغورځوي ،خو عسکرو يې د دغه امر د منلو څخه ډډه وکړه ؛ کله چې رسول الله صلى الله عليه وسلم خبر شو، نو هغه د دې پوځيانو لخوا د خپل مشر بې اطاعتي وستايله او زياته يې کړه چې : «که دوی اور ته ننوقي وای، دوی به کله هم ترې راوتلي نه وای.» [زوی علی ابن ابی طالب بخاری رقم ۴۴۴۰ باب انماطاعة في المعروف]

همدا راز اطاعت په هغو مواردو کې هم ناسم کار بلل شوی چې هلته د يوه مشر مسؤل امر د شريعت له حکم سره څرگند مخالف وي، بيا نو دلته هم لازمه ده تر څو د مسؤل د پيروي پر ځای، د شريعت د منصوبي احکامو لوری ونیول شي.

د الله ج په قطعي اوامرو د صحابه کرامو تعميل:

کله چې شراب په پوره ډول حرام شول الله تعالی وفرمايل:ژباړه (نو آيا تاسو ځانونه له (شرابو) را گرځوی؟) [المائدة: ۹۱]

عمر رضي الله عنه چې دا آيت واورېده، وېي ويل: «بلي! موږ ځانونه له شراب څښلو را وگرځول، موږ ځانونه له شراب څښلو را وگرځول»، ټولو اصحابو د کور په کوڅو کې شراب تويې کړل، د شرابو لوښي يې مات کړل او نور يې ځانونه ځينې را وگرځول.

قلم د علم، تمدن او فکر يوه بنسټيزه وسيله ده، چې د بشري پرمختگ لپاره له ټولو اغېزناک رول لري. د تاريخ له پيل راهيسې، قلم د علم د ثبت، فکر د خپرولو او د ټولنو د لارښوونې له ټولو مؤثره وسيله پاتې شوې. د همدې قلم برکت و، چې بشریت د تيارو له ژورې کندې څخه د تمدن، معرفت او انساني ارزښتونو لوړو پوړيو ته پورته شو. کله چې الله تعالی خپل سپېڅلی کلام نازل کړ، نو د “اَقرأ باسم رَبِّكَ الَّذِي خَلَقَ” (العلق: ۱) امر يې وکړ، چې دا د علم او قلم د ارزښت څرگندونه کوي. حتی الله تعالی د “ن وَالْقَلَمِ وَمَا يَسْطُرُونُ” (القلم: ۱) په وينا قلم باندې قسم کړی، چې دا يې مقام نور هم لوړوي. دا ټول دلايل دا نښې، چې قلم يوازې د ليکلو وسيله نه ده، بلکې د علم، فکر او حقيقت د بيان سرچينه ده، چې د يوه امت برخليک بدلولی شي.

د بشري تاريخ له پيله قلم د تمدنونو، پوهې او عدالت د ټينگښت له ټولو مهمه وسيله پاتې شوې او د پرمختگ هر پړاو د همدې وسيلې له لږکته ممکن شوی دی. که د نړۍ ستر تمدنونه وڅېړو، نو ښکاره به شي چې د هر پرمختللي دور تر شا د پوهانو، علماوو او ليکوالانو فکري هڅې پرتې دي. هغوی د قلم له لارې خپل فکرونه، نظريات او تجربې نسلونو ته لېږدولي دي، چې له همدې امله د انسانيت فکري، اخلاقي، او علمي وده ممکنه شوې ده.

د اسلام زرين عصر، چې د علم، فکر او تمدن د ودې يو روښانه مثال دی، د همدې قلم او ليکوالۍ د نه ستړې کېدونکو هڅو پايله وه. هغه دور چې بغداد، قرطبه او دمشق د علمي مرکزونو په توگه وځلېدل، د هغو علماوو، فقهاوو او مؤرخينو د زحمتونو ثمره وه، چي خپل ژوند يې د علم د خپراوي، د کتابونو د تاليف او د حقايقو د سپړلو لپاره وقف کړی و. دا د قلم ځواک و، چې اسلامي تمدن يې د نړۍ علمي مشرۍ ته ورساوه، او داسې پوهان يې وروزل، چې لا تر اوسه يې د علومو، فلسفې او فکر څراغونه نه دي مړه شوي.

امام غزالي رحمه الله د علم او قلم د ارزښت په اړه وايي: “که تاسې غواړئ چې يوه ټولنه برياده کړئ، نو د هغوی د علم سرچينې لټاه کړئ او که غواړئ چې يوه ټولنه اباده کړئ، نو د هغوی فکرونه روښانه کړئ.” دا حقيقت دی، ځکه چې کله هم د قلم ځواک کمزوری شوی، هلته جهالت، ظلم او شاتگ حاکم شوی. د اسلامي تاريخ له ټولو ستر عالمان، لکه امام بخاري رحمه الله، امام شافعي رحمه الله، امام ابوحنيفه رحمه الله او نور محدثين، د خپل قلم له لارې د امت لپاره د علم زېرمې پرېښې، چې تر ننه پورې د نړۍ ميليونه مسلمانان ورڅخه استفاده کوي.ابن خلدون رحمه الله، چې د تاريخ او ټولنپوهنې بنسټ ايښودونکی گڼل کېږي، د قلم له لارې تاريخ ته نوې روح ورکړ. هغه د تمدنونو د زوال او پرمختگ فلسفه بيان کړه او دا يې څرگنده کړه، چې ټولنې څنگه وده کوي او بيا څنگه زوال ته ځي. د ده کتاب “المقدمة” د بشري تمدن د مطالعاتو يو بنسټيز اثر گڼل کېږي، چې لا هم د پوهانو او څېړونکو له خوا مطالعه کېږي. د اسلامي تمدن سربېره، که د يونان، فارس، هند او اروپا تمدنونو ته وگورو، نو هر ځای به د قلم رول څرگند وموو. افلاطون، ارسطو، سقراط، او ابن سينا ټول هغه لوی مفکرين وو، چې خپل افکار يې د قلم له لارې د تاريخ حافظې ته وسپارل. که هغوی يوازې خبرې کړې وای او خپل نظريات يې نه وای ثبت کړي، نو نن به د نړۍ فکري وده دومره پراخه نه وای.

د قلم ارزښت او د ليکوال مسئوليت

محمد قاسم عزام
نــو دا څرگنده ده، چې قلم يوازې د ليکلو وسيله نه ده، بلکې د تمدنونو د ودې او زوال، د علم د انتقال او د ټولنيزو بدلونونو له ټولو مهم وسيله ده. هغه ملتونه چې قلم ته ارزښت ورکوي، د علم مشري کوي او هغه ملتونه چې قلم ته شا کوي، د زوال کندې ته لوېږي. همدا راز ليکوال د ټولنې فکري، اخلاقي او سياسي لارښود دی او قلم يې د حق، اصلاح او عدالت وسيله گڼل کېږي. تاريخ شاهد دی، چې هره ټولنه د هغو ليکوالو له برکته بيداره شوې، چې قلم يې د حقايقو د بيان، د ناپوهۍ د ختمولو او د عدالت د ټينگښت لپاره کارولی دی. که قلم د صداقت، حکمت او عدل لپاره وکارول شي، نو د ټولنې د بيدارۍ سبب گرځي، خلک له جهالت څخه پوهي ته لاره مومي او عدالت ته زمينه برابروي، خو که د دروغو، فساد او فتنو خپرولو وسيله وگرځي، نو نه يوازې د ملت فکري زوال ته زمينه برابروي، بلکې د ټولنې بنسټونه هم کمزوري کوي.

ليکوال يوازې د الفالظو جوړوونکی نه دی، بلکې هغه د ټولنې فکرونو ته شکل ورکوونکی هم دی. د

تاريخ ستر مفکرين او مصلحين، چې د ټولنو د سمون او بيدارۍ لامل شوي، د خپل قلم له لارې يې خلکو ته پيغام رسولی. هغوی يوازې خبرې نه دي کړي، بلکې خپلو نظرياتو ته يې تحريري ښه ورکړې، ترڅو نسلونه ترې استفاده وکړي. همدا لامل دی، چې د ملتونو فکري او اخلاقي پرمختگ د هغو ليکوالانو برکت دی، چې د علم، حکمت او تقوا له مخې يې قلم چلولی.

د حضرت علي کرم الله وجهه دا وينا د ليکوال لپاره لوی درس دی: “د انسان شخصيت د هغه د قلم تر څوکي پورې محدود دی، که رښتيا ليکي، غمزن کېږي او که دروغ ليکي، شرمېدلی به وي.” دا وينا موږ ته دا درس راکوي، چې قلم د ليکلو وسيله هم ده او د ليکوال شخصيت او ارزښت هم ورسره تړلی دی. که يو ليکوال رښتينی، امانتدار او بااخلاقه وي، نو قلم به يې د انسانيت د خدمت وسيله وي، خو که يې قلم د شخصي گټو، نفرت او فتنو د خپرولو لپاره وکارول شي، نو نه يوازې خپل عزت له لاسه ورکوي، بلکې د ټولنې د اخلاقي زوال سبب هم گرځي.

امام ابن تيميه رحمه الله وايي: “حقيقي عالم هغه دی، چې قلم يې د الله لپاره وي او هدف يې د خلکو اصلاح وي.” دا وينا دا روښانه کوي، چې ليکوال د معلوماتو انتقالولو تر څنگ د ټولنې د فکري، اخلاقي او روحاني ارزښتونو د ودې مسؤليت هم پر غاړه لري. يو رښتينی ليکوال هغه دی، چې خپل قلم د خلکو د لارښوونې، د خير خپرولو او د باطل له منځه وړلو لپاره وکاروي.

د تاريخ په اوږدو کې به داسې ډېر ليکوالان ومومي، چې د خپل قلم له لارې يې انقلابونه راورې، ملتونه يې بيدار کړي او د ظلم او جهالت خلاف يې د مبارزې اور بل کړی دی. امام غزالي، ابن خلدون، شاه ولي الله دهلوي، سيد جمال الدين افغاني او علامه اقبال هغه شخصيتونه دي، چې د خپل قلم له لارې يې د مسلمانانو فکري شعور پورته کړ. هغوی د علم، حکمت او تحقيق له لارې خلکو ته وښوده، چې ژوند بايد يوازې د دنيا لپاره نه وي، بلکې بايد د دين، اخلاق او عدالت لپاره هم هڅې وشي. نو فلهدا ليکوال ته په کار ده، چې خپل قلم د خير لپاره وکاروي، د حقيقت بيان ته ژمن واوسي او د فتنو، دروغو او بې‌عدالتۍ پر وړاندې ودرېږي، ځکه چې د ليکوال قلم يوازې د يو فرد وسيله نه ده، بلکې د ټولنې د برخليک ټاکنکی ځواک هم کېدای شي.

شريعت

همدا راز د قلم د تورې په پرتله ډېر قوي دی، ځکه چې توره يوازې د انسان بدن زخمي کوي، خو قلم د ذهنونو، فکرونو او زړونو انقلاب راولي. تاريخ شاهد دی، چې د تورې واکمنۍ تل لنډمهاله وي، خو د قلم اثرات تر نسلونو دوام کوي. د نړۍ هر لوی تمدن د قلم له برکته اباد شوی، او هر ملت چې د قلم له ارزښت بې خبره پاتې شوی، هغه د جهالت، ظلم او شاتگ ښکار شوی. دا قلم و، چې د اسلامي امت د راوينسولو لپاره يې ستر حرکتونه راوپارول، د ظلم خلاف يې فکري انقلابونه رامنځته کړل او د ټولنې د سمون لپاره يې عملي لارې هوارې کړې.

د علامه اقبال فلسفه، د سيد قطب تحليلونه او د مولانا مودودي فکري مبارزه ټول د قلم برکونه دي. علامه اقبال د خپل قلم له لارې د ملت د فکري بيدارۍ مشعل بل کړ، د مسلمانانو د خپلواکي تصور يې را ژوندی کړ او هغوی ته يې د ځان پېژندنې پيغام ورکړ. سيد قطب، چې د ظلم په زندانونو کې و، د خپل قلم له لارې د امت فکري شعور ته نوی روح ورکړ او د اسلام د حقيقي بيدارۍ پيغام يې خلکو ته ورساوه. همدا راز، مولانا مودودي د خپل قلم له برکته د اسلامي نظام مفاهيم واضح کړل او هغه ته يې د تطبيق عملي ښه ورکړه. دا درې واړه شخصيتونو توره نه درلوده، نه يې ځواک درلود، خو د خپل قلم له لارې يې نسلونه متاثر کړل، د خلکو فکرونه يې بدل کړل او د ټولنو راتلونکی يې مشخص کړ.

د تورې بريا لنډمهاله وي، خو د قلم بريا د نسلونو په فکري جوړښت اثر کوي. توره د يوې ساحې يا يوې سيمې حاکميت تر لاسه کولی شي، خو قلم د زړونو، ذهنونو او افکارو سلطنت جوړولی شي. هغه پاچاهان چې د تورې په زور يې خپل سلطنتونه جوړ کړي، تاريخ هغوی هېر کړي، خو هغه مفکرين، علما او ليکوالان چې د قلم له لارې يې د خلکو زړونه فتح کړي، تل پاتې شوي دي. د اسلامي تمدن زرين دور ته چې وکتل شي، وبه گورو چې دا د هغو علماوو، مفسرينو، محدثينو او مفکرينو د فکرونو برکت و، چې خپل قلم يې د اسلام د بقا او پرمختگ لپاره وکاراوه.

د ابن قيم رحمه الله دا خبره تل بايد په ذهن کې وساتو: “د ظالم خلاف جگړه يوازې د وسلو له لارې نه کېږي، بلکې د قلم له لارې يې ظلم ته ماتې ورکولی شي.” دا جمله موږ ته دا درس راکوي، چې د ظالمانو خلاف مبارزه يوازې د تورې له لارې نه شي کاميابه کېدای، بلکې قلم هم د ظلم، استبداد او جهل خلاف يوه اغېزمنه وسله ده. تاريخ گواه دی، چې ډېر واکمنان د وسلو په زور پر خلکو حاکم شوي، خو د هغوی ظلمونو ته د پای ټکی د هغو مفکرينو، علماوو او ليکوالانو له خوا اېښودل شوی، چې د قلم له لارې يې د ملتونو فکرونه بدل کړي. په تاريخ کې ډېر لوی پاچاهان او امپراتوران راغلي، چې خپل سلطنتونه يې د زور له لارې ټينگ کړي، خو د هغوی واک پای ته رسېدلی او د دوی نومونه اوس يوازې د تاريخ په پاڼو کې يادېږي. برعکس، فکري انقلابونه، چې د قلم له لارې راوتلي، تل پاتې شوي دي. امام غزالي، ابن خلدون، ابن تيميه او نور ستر مفکرين نه پاچاهان وو، نه جزالان، خو د خپل قلم له لارې يې داسې فکري نهضتونه رامنځته کړل، چې د نسلونو په افکارو يې ژور اغېز پرېښود. هغوی د قلم له لارې د تمدنونو د ودې، د ظلم د له منځه وړلو او د اسلامي ارزښتونو د عامولو کار وکړ، چې د تاريخ په اوږدو کې يې اثرات لېدل کېږي.

افغاناعلانات

ننگرهار موقعيت دارد بطور قرار داد به کرایه میدهد، افراد، اشخاص و شرکت های که خواهش قرار داد را داشته باشند با ارائه درخواستی شرطنامه داوطلبی زمین متذکره را اعتبار از تاریخ نشر اعلان هذا الی (۱۰) روز تقویمی از آمریت نفت و گاز ولایت ننگرهار و یا از دفتر مرکزی شرکت امارتی نفت و گاز افغانستان واقع کوتل خیرخانه بدست آورده خودشان به روز معینه جهت اشتراک در جلسه آفرگشائی مراجعه نمایند.
برطبق شرطنامه تأمینات اخذ میگردد.))

اطلاعيه فروش موتر

اسامي محترم شرکت داد محمد نظری لمټيد یک عراده موتر پليت ۲۰۴۷۲۸۳ ش کابل نوع تیتوتا کرولا سالون جاپانی خویش را بعد از طی مراحل قانونی خرید و فروش بالای فتح الله فرزندان نعمت الله بفروش رسانیده است.بناء اشخاص ادارات و موسساتی که با عراده فوق کدام معامله داشته باشند الی مدت سه یوم به مدیریت ترافیک کابل اطلاع دهند.
۹۶۸۰

+++++

اعلان داوطلبی (۵) باب دوکاکین نظیف مارکیت مربوط ناحیه (۵) شهر کابل! ریاست عمومی املاک دولتی وزارت مالیه (۵)

د کب ۲۰ مه ۱۴۰۳ هـ. ش

کار ساخت دوشبکه آب‌رسانی صحن در غزنی آغاز شد

وزارت احیاءوانکشاف دهات می گوید، کارساخت دوشبکه آب‌رسانی صحنی به ارزش بیش از ۱۳ میلیون افغانی در مربوطات ولایت غزنی آغاز شده است.به گفته وزارت احیاءوانکشاف دهات، این دوپروژه عام‌المنفعه درقریه جات«فیض آبادواسکندر» ولسوالی ناوه ولایت غزنی ساخته خواهند شد.درخبرنامه در مورد منبع تمویل مالی این دوپروژه انکشافی به چیزی گفته نشده است.اعمار ذخایر آب به ظرفیت ۲۰ متر مکعب، نصب نزدیک به ۳۰۰ شیردهن آب، منتاژ چندین تخته سولر و پایپ‌دوانی ساحات تحت پوشش از بخش های شامل این پروژه‌ها گفته شده است.با تکمیل کار ساخت این دو پروژه نزدیک به ۵۰۰ خانواده به آب آشامیدنی صحنی دسترسی خواهند داشت.این در حالی است که دوروز پیش نیز یک شبکه آب‌رسانی به ارزش ۱۴۵ هزار دالر امریکایی در ولایت کنده به بهره‌برداری سپرده شد.

د مېرمنو حقيقي...

برخو کې د ښځو پراخ حضور شته. ويل کيږي چې شاوخوا لس زره مېرمنې پر سوداگريزو او تشيځي فعاليتونو بوختې دي. موږ ته هم پکار ده چې د اواز او د غرب د کوزرانو د دفع په موخه د ښځو برخه کې هغو برخو ته رونق ورکړو او تر نورو ورسوو چې تراوسه پرې څوک خبر نه دي.

گاونډيو ته وړل شوي...

خو د هغوی ځای يې ونه نيو، اوس دې زموږ د تلف شوو وسلو تاوان ورکړي». ښاغلي پښتون زياته کره چې امريکا د افغانستان پوځي بنسټونه ونړول، ميليونونه افغانان يې ووژل او زموږ پرمختللې وسلې يې له کاره وغورځولې. نوموړي وويل «اوس که د وسلو ادعا کوي، بايد د هغه دوه برابره تاوان هم ورکړي». د پخواني دفاع وزارت مرستيال ډگر جنرال افضل امان هم ټينگار وکړ، چې دا وسلې د افغانستان د ملي حاکميت، ملي گټو او د هېواد د سرحدونو ساتنې لپاره ورکړل شوې وې، نه د کوم ځانگړي رژيم يا سياسي ډلې لپاره. نوموړي وويل، اسلامي امارت تل دا دريځ ساتلی چې افغانستان به د هېڅ تروريستي ډلې لپاره خوندي ځای نه وي او خپله خاوره به د هېڅ هېواد کارېدو ته پرې نه ږدي. هغه ټينگار وکړ چې دا وسلې د افغانانو مال دی او د امريکا له وتلو وروسته

به هم د هېواد د خپلواکۍ، ملي حاکميت او د خلکو د خونديتوب لپاره وکارول شي. د افغانستان پوځي تجهيزات، چې د پخواني حکومت د سقوط پر مهال گاونډيو هېوادونو ته لېږل شوي، د افغانانو ملي شتمني بلل کېږي. له همدې امله، افغان چارواکي او نظامي شنونکي ټينگار کوي، چې افغانستان د خپلې خاورې او ملي ارزښتونو د دفاع حق لري او دا تجهيزات بايد د همدې هدف لپاره وکارول شي.

نشست بزرگ ولسوالان...

و استفاده مواد مخدر شده همچنان بر تلاش‌های مشترک در بخش جلوگیری از رویدادهای جرمی، قتل‌های مرموز، دزدی‌های گروهی و دیگر جرم‌ها که تاکنون جلوگیری شده، تاکید کرده است.در این نشست، مسوولان امنیتی و دیگر بخش‌های حکومت محلی بلخ نیز طرح‌ها، پیشنهادات و دست‌آوردهای‌شان را بیان کرده‌اند.

وزارت معارف بازسازی...

سرپل این پروژه‌ها را منظور کرده است.

قرار است این مکاتب در مرکز و ولسوالی‌های ولایت سرپل مورد بازسازی قرار گیرد.

وزارت معارف در مورد منبع تمویل بازسازی مکاتب ولایت سرپل در خبرنامه چیزی نگفته است.

این در حالی است که وزارت معارف در سال جاری نیز به کمک بودجه داخلی و نهادهای همکار با این وزارت صدها مکتب را در ولایت‌های مختلف کشور مورد بازسازی قرار داده است.

میتوانند درخواست های شان را بعد از تاریخ

۱۸ / حوت/ ۱۴۰۳ الی ۲۴ / حوت / ۱۴۰۳ به ریاست عمومی املاک دولتی امارتی واقع منزل چهارم تعمیر ۱۴ منزله سینهای پامیر تسلیم نموده شرطنامه را اخذ نمایند.

آدرس: سینیا پامیر تعمیر ۱۴منزله، منزل ۵، مدیریت عمومی ارزیابی قرار دادهای مرکز.

شماره تماس-۰۲۰۲۹۲۶۲۴۰۷-۰۲۰۲۹۲۶۲۴

مجلس داوطلبی تاریخ ۲۵ حوت ۱۴۰۳ به ساعت ۱۰:۰۰قبل‌ازظهربرگزارمیکردد.

اطلاعيه فروش موتر

اسامي محترم شرکت هادی حکیمی لمټيد یک عراده موتر پليت ۱۹۸۳۸ ش کابل نوع تیتوتا کرولا غرغه دار جاپانی خویش را بعد از طی مراحل قانونی خرید و فروش بالای حشمت الله فرزند فیض الله بفروش رسانیده است.بناء اشخاص ادارات و موسساتی که با عراده فوق کدام معامله داشته باشند الی مدت سه یوم به مدیریت ترافیک کابل اطلاع دهند.
۹۷۰۰

اطلاعيه مفقودی

یک قطعه قباله شرعی نمبر ۳۱۱ / ۱۵۴۰ مورخ ۱۳۴۰/۲/۳۱ مرتبه محکمه وثایق حوزه (ناحیه ششم) جایداد واقع قلعه شهاده به اسم میرزا فضل احمد فرزند غلام محمد ولدیت شیر احمد مفقود گردیده از اعتبار ساقط می باشد.۹۶۸۲

مراسم فراغت ۲۶۳ تن از
مسنوین پولیس از مرکز
تعلیمی و تربیوی ولایت
پروان با حضور قوماندان
امنیه ولایت برگزار شد.
مقام‌های مرکز تعلیمی و
تربیوی پولیس در ولایت
می‌گویند، این دهمین دور